

En de echte publieksprijs gaat alsnog naar ... de Afghaanse vluchteling Qadir

De Morgen 30/05/22

“Ik wil graag een fiets kopen voor mijn twee dochttertjes. En mijn vriend Nasser, die nog in Afghanistan zit en zich schuilhoudt voor de taliban, geld sturen zodat hij eten kan kopen.” Toen de Afghaanse vluchteling Qadir Nadery (41) twee weken geleden naast de publieksprijs greep op de Ultimas, de Vlaamse cultuurprijzen, heeft hij even gehuild, moet hij toegeven. “Ik wist wel dat ik genomineerd was, maar ik schrok toen ik een uitnodiging kreeg waarin ik gevraagd werd aanwezig te zijn op de uitreiking, omdat ik bij de top drie was.”

Wat daarna gebeurde, is intussen geweten: dankzij hun achterban van antivaxers en coronaseptici wisten de makers van de documentairereeks Tegenwind via een internetpoll de Publieksprijs in de wacht te slepen. De prijs is goed voor 10.000 euro.

Tegenwind won afgetekend met 12.033 stemmen. Qadir Nadery, die samen met auteur Leo Bormans een aangrijpend boek schreef over zijn

vlucht uit Afghanistan, strandde op de tweede plaats met 1.773 stemmen. Omdat velen Qadir de morele winnaar vinden, zijn enkele sympathisanten een crowdfundingactie begonnen om hem de publieksprijs alsnog te gunnen. “Als iedereen die op hem stemde 6 euro doneert, geraken we ook aan 10.000 euro”, zo luidt de gedachte.

‘Vrienden van Q’

Op het terras van Au Prince Royal in Leopoldsburg, waar Qadir werkt als kelner, verzekeren zijn collega’s hem dat ze hun bijdrage hebben gestort. Qadir glundert. “Echt waar? Dank u!” Zelf zou hij daar nooit om durven vragen, zegt Leo Bormans, die ook heeft plaatsgenomen op het terras. “Het zijn de ‘vrienden van Q’, zoals we onszelf noemen, die op het idee zijn gekomen.”

Het gaat om een groep mensen die elkaar vond toen Qadir, zijn vrouw en twee dochtertjes tijdens hun asielpcedure driemaal werden afgewezen, terwijl ze als etnische Hazara-minderheid in Afghanistan en omwille van zijn samenwerking met de internationale troepen voor hun leven moeten vrezen. “In alle stilte hebben honderd vrienden elke dag 50 cent gestort zodat Qadirs gezin elke maand over 1.500 euro beschikte”, zegt Bormans. “Daarmee konden we hen uit het asielen centrum halen, een huis voor hen huren en eten kopen. Na vier jaar onzekerheid werd het gezin twee jaar geleden volledig erkend.

Qadir volgde een inburgeringscursus, haalde zijn rijbewijs, speelde bij theater Het Gevolg het verhaal van zijn eigen leven en reeg de Nederlandse taallessen aan elkaar. “Ik ben tot niveau 4.1 geraakt”, zegt de man die in Afghanistan niet leerde lezen en schrijven. Qadir werkte onder meer in het Navo-kamp Kaia, waar hij Engels leerde uit de oude kranten die Amerikaanse soldaten hem toeschoven. “Ik wil graag beter Nederlands leren, maar het OCMW vindt dat mijn Nederlands goed genoeg is om te gaan werken.”

Verhalen vertellen

Maar Qadir wil de taal van zijn nieuwe thuisland op punt krijgen. “Dat is nodig voor het werk dat ik echt wil doen”, zegt hij. Toen de VDAB polste naar zijn werkinteresses, antwoordde hij dat hij mensen wil inspireren. “Ik ben opgegroeid in een land waar het al 49 jaar oorlog is. Ik voel dat ik

in België een nieuwe kans heb gekregen en dus wil ik graag gaan spreken. Want als ik niet spreek, wie gaat mijn verhaal dan vertellen?”

Met Leo Bormans trekt Qadir nu al naar scholen en bibliotheken om over zijn boek *De knickers van Qadir* te vertellen. Maar hij voelt dat hij meer in zijn mars heeft. “Ik wil mensen weer hoop geven. Als ik lezingen geef, is mijn boodschap: jullie hebben zoveel kansen, maar wat doen jullie ermee? Heb de moed om iets van je leven te maken!”

Over zijn eigen toekomst is Qadir duidelijk: voorlopig ligt die in België, maar ooit, als het voor hem weer veilig zal zijn, hoopt hij naar Afghanistan terug te keren. In afwachting is hij zich in Nederlandstalige spreekwoorden aan het verdiepen. “Mijn favoriet is: ‘Beter één vogel in de hand dan tien in de lucht’. Zo mooi! Maar de beste vind ik deze: ‘Waar een wil is, is een weg’.”

Wie wil bijdragen in de publieksprijs voor Qadir, kan terecht op www.deknickersvanqadir.com